

URDHËR
Nr. 559, datë 10.10.2019

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES, MBI VENDOSJEN E KRITEREVE PËR
PLANET KOMBËTARE PËR PËRSHPEJTIMIN E ÇRRËNJOSJES SË BRUCELOZËS,
TUBERKULOZIT DHE LEUKOZËS ENZOOTIKE NË GJEDHË**

Në mbështetje të nenit 102, pika 4, të Kushtetutës dhe të pikës 5, të nenit 24, të ligjit nr. 10465, datë 29.9.2011 “Për shërbimin veterinar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar,

URDHËROJ:

1. Miratimin e rregullore “Mbi vendosjes e kriterëve për planet kombëtare për përshpejtimin e çrrënjosjes së brucelezës, tuberkulozit dhe leukozës enzootike në gjedhë”, sipas tekstit bashkëlidhur këtij urdhri.

2. Ngarkohen Drejtorja e Përgjithshme Rregullatore dhe e Përputhshmërisë në Bujqësi dhe Zhvillim Rural dhe agjencitë rajonale të shërbimit veterinar dhe të mbrojtjes së bimëve, për zbatimin e këtij urdhri.

3. Urdhri nr. 298, datë 2.7.2008, për miratimin e rregullore “Mbi vendosjen e kriterëve për planet kombëtare për përshpejtimin e çrrënjosjes së brucelezës, tuberkulozit dhe leukozës enzotike në gjedhë”, shfuqizohet.

4. Ky urdhër hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTËR I BUJQËSISË DHE ZHVILLIMIT RURAL
Bledar Çuçi

RREGULLORE

**MBI VENDOSJEN E KRITEREVE PËR PLANET KOMBËTARE PËR PËRSHPEJTIMIN
E ÇRRËNJOSJES SË BRUCELOZËS, TUBERKULOZIT DHE LEUKOZËS ENZOOTIKE
NË GJEDHË**

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

Kjo rregullore përcakton kriteret e planit të çrrënjosjes së brucelezës, tuberkulozit dhe leukozës në gjedhë.

Neni 2

Përkufizime

Për qëllime të kësaj rregulloreje termat e mëposhtëm kanë këtë kuptim:

1. Në rastin e brucelezës në gjedhë:

a) “Tufa e tipit B1”, është tufa në të cilën historia e rastit klinik, statusit të vaksinës e të serologjisë janë të panjohura;

b) “Tufa e tipit B2”, është tufa në të cilën historia e rastit klinik, statusit të vaksinës e të serologjisë janë të njohura dhe në të cilat testet rutinë të monitorimit, janë kryer në përputhje me planin vjetor kombëtar për kontrollin e brucelozës në gjedh për t’i kaluar këto tufa me status të tipit B3 ose B4;

c) “Tufa e tipit B3”, është tufa e lirë nga bruceloza sipas urdhrit të ministrit nr. 505, datë 7.12.2016 “Mbi problemet shëndetësore që prekin tregtinë e gjedhit dhe derrave”.

d) “Tufa e tipit B4”, është tufa zyrtarisht e lirë nga bruceloza, sipas urdhrit të ministrit nr. 505, datë 7.12.2016 “Mbi problemet shëndetësore që prekin tregtinë e gjedhit dhe derrave”.

2. Në rastin e tuberkulozit të gjedhit:

a) “Tufa e tipit T1”, është tufa në të cilën historia e rastit klinik dhe statusit të testit të tuberkulinës janë të panjohura;

b) “Tufa e tipit T2”, është tufa në të cilën historia e rastit klinik dhe statusit të testit të tuberkulinës janë të njohura dhe në të cilat testet rutinë të monitorimit janë kryer në përputhje me planin vjetor kombëtar për kontrollin e tuberkulozit në gjedh për t’i kaluar këto tufa me status të tipit T3;

c) “Tufa e tipit T3”, është tufa zyrtarisht e lirë nga tuberkulozi sipas urdhrit të ministrit nr. 505, datë 7.12.2016 “Mbi problemet shëndetësore që prekin tregtinë e gjedhit dhe derrave”.

3. “Kafshë e dyshuar”, është çdo kafshë e llojit gjedh e cila shfaq shenja që tregojnë praninë e mundshme të tuberkulozit, brucelozës ose leukozës enzotike të gjedhit dhe për të cilën një diagnozë e përshtatshme nuk ka konfirmuar zyrtarisht asnjëherë e as përjashtuar zyrtarisht praninë e një ose më shumë prej këtyre sëmundjeve.

4. “Mjete transporti”, janë automjete, trena, avionë me drejtim ngarkimi, anije e kontejnerë për transport në tokë, det e ajër.

KREU II MASA TË PËRGJITHSHME

Neni 3

Masat e marra nga Autoriteti Kompetent

Për të garantuar që përsheptimi i çrrënjësjes së sëmundjes është plotësisht efektiv Autoriteti Kompetent siguron zbatimin e të gjitha masave nga pika 1 deri në pikën 3 të këtij neni.

Masat e marra do të jenë:

1. Regjistrimi i popullatës kombëtare të gjedhit, i cili është subjekt për çrrënjësjen dhe masat parandaluese duhet të zbatohet me qëllim që të gjithë gjedhët të mund të vendosen nën kontrollin monitorues sa më shpejt të jetë e mundur.

2. Kompensimi për kafshët e therura të bëhet sipas përcaktimeve të VKM-së nr. 408, datë 8.5.2013, “Për dëmshpërblimin e kafshëve të eliminuara”, e ndryshuar.

3. Zbatimi sistematikisht i masave të parashikuara për luftimin e sëmundjeve enzootike.

Neni 4

Identifikimi dhe regjistrimi i fermave me gjedh

1. Autoriteti Kompetent me qëllim monitorimin zyrtar të lëvizjes së kafshëve, siguron nëpërmjet shërbimit veterinar rajonal që gjedhët janë të regjistruar dhe identifikuar në mënyrë të përhershme.

2. Autoriteti Kompetent mban dhe përditëson, për secilën prej sëmundjeve, për të cilat ka një plan çrrënjësor, një regjistër zyrtar me të dhëna, për tufat e gjedhit të mbuluara nga një plan i tillë, klasifikuar në përputhje me gjendjen e tyre shëndetësore.

KREU II MASA SPECIFIKE LIDHUR ME BRUCELOZËN NË GJEDH

Neni 5

Lajmërimi, ndalimi i trajtimit dhe profilaksia e sëmundjes

1. Prania ose dyshimi për praninë e brucelozës është detyrues dhe menjëherë e lajmërueshme te shërbimi veterinar rajonal nga pronari ose kujdestari i kafshës, teknikët veterinar, çdo mjek veterinar, drejtuesit e njësive të vetëqeverisjes vendore, punonjësit e shërbimit pyjor dhe gjuetarët.

2. Ndalohet çdo trajtim terapeutik për brucelozën.

3. Nëse praktikohet, vaksinimi kundër brucelozës, të kryhet nën mbikëqyrjen e veterinerit zyrtar por të ndërpritet sa më shpejt të jetë e mundur që tufat të mund të kalojnë në statusin e tufave zyrtarisht të lira nga brucelozja.

Neni 6

Masat e marra në rast dyshimi dhe konfirmimi të sëmundjes

1. Në një tufë që ka një kafshë të dyshuar për brucelozë, shërbimi veterinar rajonal siguron që hetimet zyrtare të kryhen sa më shpejt të jetë e mundur për të konfirmuar ose përjashtuar praninë e kësaj sëmundje. Në pritje të rezultatit të këtyre kontrolleve, shërbimi veterinar rajonal urdhëron zbatimin e masave të mëposhtme:

a) që tufa të vendoset nën mbikëqyrjen zyrtare;

b) të ndalohet çdo lëvizje brenda apo jashtë tufës, ose vetëm me autorizim të veterinerit zyrtar me qëllim për therje pa vonesë. Në rastin e gjedhëve të kastruar, lëvizja mund të autorizohet nga veterineri zyrtar pas izolimit të kafshëve të dyshuara, nëse kafshët e kastruara lëvizin për në tufa majmërie dhe që andej në thertore;

c) kafshët e dyshuara brenda fermës të izolojnë.

2. Masat e referuara në pikën 1 të këtij neni nuk do të hiqen derisa prania ose dyshimi për praninë e brucelozës në tufën përkatëse të jetë zyrtarisht e përjashtuar.

3. Atje ku prania e brucelozës është konfirmuar zyrtarisht në një tufë, shërbimi veterinar rajonal merr masa të përshtatshme për të parandaluar përhapjen e sëmundjes dhe siguron në veçanti që:

a) të gjitha lëvizjet hyrje apo dalje për tufën në shqyrtim janë të ndaluara, veçse me autorizim nga veterineri zyrtar për qëllime therje të menjëhershme. Në rastin e gjedhëve të kastruar, lëvizja mund të autorizohet nga veterineri zyrtar pas izolimit të kafshëve të dyshuara, nëse kafshët e kastruara lëvizin për në tufa majmërie dhe që andej në thertore;

b) kafshët në të cilat është konfirmuar zyrtarisht prania e brucelozës dhe kafshët të cilat mund të kenë qenë infektuar prej tyre të jenë izoluar në tufë;

c) kafshët në të cilat prania e brucelozës është konfirmuar zyrtarisht, kafshët të cilat janë ekzaminuar siç përcaktohet në nenin 21, të ligjit nr. 10465, datë 29.9.2011, “Për shërbimin veterinar në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, dhe kanë rezultuar pozitiv, dhe kafshët e konsideruara nga shërbimi veterinar rajonal si të infektuara janë izoluar dhe identifikuar deri në therjen sipas përcaktimit të nenit 7 të kësaj rregullore;

d) qumështi i lopëve të infektuara mund të përdoret vetëm për ushqim kafshësh në të njëjtën fermë pas një trajtimi të përshtatshëm me nxehtësi;

e) qumështi nga lopët e një tufe të infektuar mund të dërgohet për përpunim, vetëm nëse i nënshtrohet një trajtimi të përshtatshëm me nxehtësi, në përputhje me ligjin nr. 9863, datë 28.1.2008 “Për ushqimin”, i ndryshuar, dhe akteve nënligjore në zbatim të tij;

f) karkasat, gjysmëkarkasat, çerekët e karkasës, pjesë dhe të brendshme nga kafshët e infektuara të destinuara për përdorim si ushqim për kafshët të jenë trajtuar në mënyrë të tillë që shmang kontaminimin;

g) fetuset, viçat e lindur të ngordhur, viçat që kanë ngordhur nga bruceloza paslindjes ose placentat janë asgjësuar në mënyrë të sigurt dhe shkatërrohen menjëherë, përveç rasteve kur duhen ekzaminuar;

gj) kashtat, shtrojat ose çdo material apo lëndë, e cila ka qenë në kontakt me lopë të infektuara, viça ose placenta, është shkatërruar menjëherë, djegur apo groposur pasi janë lagur me desinfektant;

j) rregulloret zyrtare për kontrollin e stabilimenteve të tilla, si impiantet e eliminimit të karkasave, sigurojnë që atje nuk ka rrezik që materialet e prodhuara të përhapin brucelozën;

h) plehu nga stallat ose tjetër strehim i përdorur për kafshët është magazinuar në një vend të pa arritshëm për kafshët e fermës, i trajtuar me dezinfektantët e përshtatshëm dhe magazinuar për të paktën 3 javë; përdorimi i dezinfektantëve nuk kërkohet nëse plehu është i mbuluar me një shtresë plehu të pa infektuar ose dheu. Mbeturinat e lëngëta nga stallat ose tjetër vend i përdorur për kafshët duhet të dezinfektohen nëse ai nuk është mbledhur në të njëjtën kohë me plehun.

Neni 7

Eliminimi i kafshëve pozitive

Shërbimi veterinar rajonal siguron që, pas ekzaminimit bakteriologjik, patologjik ose serologjik kafshët në të cilat prania e brucelozës është konfirmuar zyrtarisht janë thërrur nën mbikëqyrjen zyrtare sa më shpejt të jetë e mundur dhe jo më vonë se 30 ditë pasi pronari ose kujdestari i tyre janë njoftuar zyrtarisht për rezultatet dhe për detyrimin e tij, sipas planit të çrrënjësjes, për të thërrur gjedhët në fjalë brenda kësaj kohe limit.

Neni 8

Ripopullimi i ambienteve të kafshëve, kullotave dhe dezinfektimi i mjeteve të transportit

Shërbimi veterinar rajonal siguron që:

1. Pas therjes së gjedhëve referuar përcaktimit të nenit 7 të kësaj rregullore dhe para ripopullimit strehimet, të tjera vend qëndrime tufash, të gjithë kontejnerët, pajisjet dhe të tjerë artikuj të përdorur për kafshët janë pastruar dhe dezinfektuar nën mbikëqyrjen zyrtare, në përputhje me instruksionet e dhëna nga veterineri zyrtar. Ripërdorimi i kullotave të cilat kanë pasur këto kafshë nuk duhet të bëhet për 60 ditë pas largimit nga kullota të tilla. Megjithatë, shërbimi veterinar rajonal, mund të heqë këto bllokime në rast të kafshëve të kastruara, me kusht që këto kafshë të lënë këto kullota vetëm për therje ose kur lëvizin për në tufa majmërie dhe pastaj për në thertore;

2. Të gjitha mjetet e transportit, kontejnerët dhe pajisjet janë pastruar e dezinfektuar pas transportit të kafshëve nga tufa e infektuar, ose materiale, lëndë të cilat kanë qenë në kontakt me të tilla kafshë. Ambienti i ngarkimit për të tilla kafshë duhet pastruar dezinfektuar pas përdorimit;

3. Dezinfektantët që do të përdoren dhe koncentrimi i tyre të jenë të regjistruar nga Autoriteti Kompetente.

Neni 9

Kufizimi i lëvizjes së kafshëve në tufa

Shërbimi veterinar rajonal pas therjes së gjedhëve sipas përcaktimit të nenit 7, të kësaj rregullore përveç masave të përcaktuara në nenin 11, të kësaj rregullore siguron që:

1. Asnjë gjedh nuk mund të largohet nga tufa përkatëse veçse me autorizim të dhënë nga veterineri zyrtar, për qëllim therje të menjëhershme; megjithatë veterineri zyrtar mund të autorizojë lëvizjen e kafshëve të kastruara në fermë, me kusht që kafshët e kastruara lëvizin për në tufa majmërie dhe pastaj për në thertore.

2. Testet për brucelozë janë kryer në tufën në shqyrtim për të konfirmuar që sëmundja është eliminuar.

3. Tufa nuk plotësohet me kafshë për riprodhim derisa kafshët mbi 12 muaj të mbetura në të, për këtë qëllim, kanë kaluar një ose disa ekzaminime serologjike zyrtare për brucelozë; megjithatë, për gjedhët, të cilët janë vaksinuar, këto teste të nevojshme nuk do të kryhen derisa ato të jenë 18 muaj.

Neni 10

Testet serologjike në tufat e gjedhit

Shërbimi veterinar rajonal siguron që testi serologjik zyrtar kryhet në tufat e tipit B1 dhe B2 deri në kohën kur ato bëhen tufa të tipit B3 ose tipit B4.

Neni 11

Lëvizja e kafshëve në tufat e tipit B1, B2, B3, B4

Shërbimi veterinar rajonal siguron që:

1. Të gjitha kafshët femra dhe të gjithë demat nga tipi i tufave B1 të jenë të destinuara për tipin e tufave B2:

a) nëse janë në moshë mbi 12 muaj, kanë kaluar një test zyrtar serologjik të miratuar, të kryer brenda 30 ditëve para lëvizjes dhe janë të shoqëruara me certifikatë për këtë qëllim nga veterineri zyrtar;

b) janë izoluar menjëherë sapo arrijnë moshën së paku 60 ditë dhe nëse janë më shumë se 12 muaj, kanë kaluar një tjetër test serologjik zyrtar të miratuar para pranimit në tufën e tipit B2.

2. Të gjitha kafshët femra dhe të gjithë demat nga tufat e tipit B2 të jenë të destinuara për një tjetër tufë të tipit B2:

a) nëse janë në moshë mbi 12 muaj, kanë kaluar një test zyrtar serologjik të miratuar të kryer brenda 30 ditëve para lëvizjes dhe janë të shoqëruara me certifikatë për këtë qëllim nga veterineri zyrtar;

b) gjatë zhvendosjes apo lëvizjes nuk bien në kontakt me kafshë nga tufa me status shëndetësor më të ulët.

3. Lëvizja e kafshëve midis tufave B3 dhe B4, kryhet duke pasur parasysh kërkesat e urdhrit të ministrit nr. 505, datë 7.12.2016, “Mbi problemet shëndetësore që prekin tregtinë e gjedhit dhe derrave”.

Neni 12

Masat zyrtare të kontrollit në fermat me brucelozë

Shërbimi veterinar rajonal siguron që:

1. Masat zyrtare të kontrollit janë kryer për parandalimin e rihyrjes së infeksionit nga burime të tjera infeksioni në një tufë ku bruceloza është eliminuar;
2. Të gjitha lëvizjet e gjedhëve në tufë dhe midis tufave, të mbuluara nga plani i çrrënjësjes, janë nën monitorimin zyrtar;
3. Të gjitha masat e kontrollit të lëvizjeve referuar paragrafit 2 të mësipërm të zbatohen përveç masave ekzistuese lidhur me lëvizjet brenda dhe jashtë tufave të lira dhe zyrtarisht të lira nga bruceloza.

KAPITULLI III

MASA SPECIFIKE LIDHUR ME TUBERKULOZIN E GJEDHIT

Neni 13

Lajmërimi për praninë ose dyshimin e tuberkulozit

1. Prania ose dyshimi për praninë e tuberkulozit është detyrues dhe menjëherë e lajmërueshme te shërbimi veterinar rajonal nga pronari ose kujdestari i kafshës, teknikët veterinar, çdo mjek veterinar, drejtuesit e njësive të vetëqeverisjes, punonjësit e shërbimit pyjor dhe gjuetarët.
2. Shërbimi veterinar rajonal siguron sipas planit për çrrënjësjen e tuberkulozit ndalimin e:
 - a) çdo trajtimi terapeutik ose për ulje ndjeshmërie për tuberkulozin;
 - b) vaksinimit kundër tuberkulozit.

Neni 14

Masat e marra në rast dyshimi dhe konfirmimi në tufë të tuberkulozit

1. Në një tufë që ka një kafshë të dyshuar për tuberkuloz, shërbimi veterinar rajonal siguron që hetimet zyrtare të kryhen sa më shpejt të jetë e mundur për të konfirmuar ose përjashtuar praninë e kësaj sëmundje. Në pritje të rezultatit të këtyre kontrolleve, shërbimi veterinar rajonal urdhëron zbatimin e masave të mëposhtme:
 - a) që tufa të vendoset nën mbikëqyrjen zyrtare;
 - b) të ndalohet çdo lëvizje brenda apo jashtë tufës, ose vetëm me autorizim të veterinerit zyrtar me qëllim për therje pa vonesë;
 - c) kafshët e dyshuara brenda fermës të izolojnë.
2. Masat sipas pikës 1 nuk do të hiqen derisa prania apo dyshimi për praninë tuberkulozit në tufën përkatëse të jetë përjashtuar zyrtarisht.
3. Atje ku, prania e tuberkulozit është konfirmuar zyrtarisht, shërbimi veterinar rajonal do të marrë masa të përshtatshme për parandalimin e përhapjes së sëmundjes dhe në veçanti që:
 - a) të ndalohet çdo lëvizje brenda apo jashtë tufës në fjalë dhe vetëm me autorizim të veterinerit zyrtar me qëllim për therje pa vonesë;
 - b) gjedhët në të cilat prania e tuberkulozit është konfirmuar zyrtarisht dhe gjedhët, të cilat mund të kenë qenë infektuar prej tyre të izolojnë brenda fermës;
 - c) gjedhët të kalojnë një ekzaminim për tuberkuloz pa vonesë;
 - d) gjedhët në të cilat prania e tuberkulozit është konfirmuar zyrtarisht, gjedhët të cilat janë ekzaminuar, siç përcaktohet në pikën “c”, dhe kanë rezultuar pozitivë dhe gjedhët e konsideruara nga shërbimi veterinar rajonal si të infektuara të izolojnë dhe identifikohen deri në therjen e mëtejshme të tyre sipas nenit 15 të kësaj rregullore;
 - e) qumështi nga lopët e infektuara mund të përdoret vetëm për ushqimin e kafshëve në të njëjtën fermë pas një trajtimi të përshtatshëm me nxehtësi;

f) përveç dispozitave të ligjit nr. 9863, datë 28.1.2008 “Për ushqimin”, i ndryshuar, dhe akteve nënligjore në zbatim të tij, qumështi nga gjedhet e një tufe të infektuar nuk mund të dërgohet në një stabiliment të përpunimit të qumështit, me përjashtim kur i nënshtrohet një trajtimi të përshtatshëm me nxehtësi;

g) karkasat, gjysmëkarkasat, çerekët e karkasave, pjesë dhe të brendshme nga gjedhët e infektuara të destinuara për përdorim si ushqim për kafshë, të trajtohen në mënyrë të tillë që të shmanget kontaminimi;

h) stabilimentet e tilla si impiantet e shkatërrimit të karkasave të sigurojnë që atje nuk ka rrezik të përhapjes së tuberkulozit nga lëndët e prodhuara në përputhje me rregullat sanitaro-veterinare;

i) plehu nga stallat ose strehime të tjera të përdorura nga kafshët magazinohet në një vend larg fermës së kafshëve, i trajtuar me një disinfektant të përshtatshëm dhe mbahet për të paktën tri javë:

i. përdorimi i disinfektantit nuk kërkohet nëse plehu është i mbuluar me një shtresë plehu të pa infektuar ose me; dhe

ii. mbetjet e lëngshme nga stallat ose strehime të tjera të përdorura për kafshët duhet të disinfektohen nëse ato nuk janë mbledhur në të njëjtën kohë me plehun.

Neni 15

Eliminimi i kafshëve pozitive me tuberkuloz

1. Shërbimi veterinar rajonal siguron që, pas ekzaminimeve patologjike, bakteriale apo me tuberkulinë, kafshët në të cilat prania e tuberkulozit është konfirmuar zyrtarisht dhe ato që konsiderohen nga shërbimi veterinar rajonal të infektuara, të theren nën mbikëqyrjen zyrtare sa më shpejt të jetë e mundur dhe jo më vonë se 30 ditë, nga dita kur pronari ose kujdestari janë njoftuar zyrtarisht për rezultatin pozitiv të testit dhe detyrimin e tij sipas planit të çrënjosjes për të therur gjedhët brenda kësaj kohe limit.

2. Në rast se kafshët, të cilat janë ekzaminuar për tuberkuloz dhe kanë rezultuar pozitivë por nuk shfaqin shenja klinike për sëmundjen, shërbimi veterinar rajonal mund të shtyjë jo më shumë se tre muaj periudhën e parashikuar në paragrafin e mësipërm:

a) në rastin e një kafshe femër e cila pret të pjellë viç brenda një periudhe 3-mujore;

b) kur urdhërohet therja e gjithë gjedhëve në një tufë me më shumë se 20 krerë në një rajon në të cilin, për arsye teknike që lidhen me kapacitetin e thertores së caktuar për këtë qëllim, therja nuk mund të kryhet brenda 30 ditëve.

Neni 16

Ripopullimi i ambienteve të kafshëve, kullotave dhe dezinfektimi i mjeteve të transportit

Shërbimi veterinar rajonal siguron që:

1. Pas therjes së gjedhëve sipas neni 15 të kësaj rregullore dhe para ripopullimit, stallat dhe strehime të tjera të tufës, dhe gjithë kontejnerët, pajisjet dhe artikuj të tjerë të përdorur për kafshët, të jenë pastruar dhe dezinfektuar nën mbikëqyrjen zyrtare në përputhje me instruksionet e dhëna nga veterineri zyrtar;

2. Të gjitha mjetet e transportit, kontejnerët dhe pajisjet të janë pastruar e dezinfektuar pas transportit të kafshëve të infektuar, ose materialeve nga të tilla kafshë ose materiale, ose lëndë të cilat kanë qenë në kontakt me kafshë të tilla; ambienti i ngarkimit për të tilla kafshë duhet pastruar e dezinfektuar pas përdorimit;

3. Dezinfektantët që do të përdoren dhe koncentrimi i tyre janë të autorizuar zyrtarisht nga Autoriteti Kompetent.

Neni 17

Kufizimi i lëvizjes së kafshëve të tufës me tuberkuloz

Shërbimi veterinar rajonal , pas therjes së gjedhëve sipas nenit 15 të kësaj rregullore, përveç masave të parashikuar në nenin 19, siguron që:

1. Asnjë gjedh nuk mund të largohet nga tufa përkatëse veçse me autorizim të dhënë nga veterineri zyrtar , për therje të menjëhershme.
2. Të kryhen testet për tuberkuloz në tufën në shqyrtim për të konfirmuar që sëmundja është eliminuar.
3. Tufa nuk ripopulohet derisa në gjedhët e moshës mbi 6 javë të mbetura në të, të jenë kryer një ose disa ekzaminime zyrtare për tuberkuloz.

Neni 18

Testet e gjurmimit në tufat e tipit T1 dhe T2

Shërbimi veterinar rajonal siguron që, sipas planit të çrrënjësjes së tuberkulozit, testi *intra dermal* të jetë kryer nën mbikëqyrjen zyrtare në të gjithë gjedhët mbi 6 javë, të paktën çdo 6 muaj në tufat e tipit T1 dhe T2, deri në një kohë kur ato të kalojnë në tufa të tipit T3.

Neni 19

Lëvizja e kafshëve nga tufat e tipit T1, T2 dhe T3

Shërbimi veterinar rajonal siguron, që:

1. Çdo kafshë nga një tufë e tipit T1 dhe e destinuar për në tufë të tipit T2:
 - a) ka kaluar një test tuberkuline *intra dermal* të kryer brenda 30 ditëve para lëvizjes dhe është e shoqëruar me certifikatë për këtë qëllim nga veterineri zyrtar;
 - b) është izoluar menjëherë pas arritjes në tufën T2, për të paktën 60 ditë dhe ka kaluar një tjetër test zyrtar tuberkuline *intra dermal* para vendosjes në tufë.
2. Çdo kafshë nga një tufë e tipit T2 dhe e destinuar për në tufë tjetër të tipit T3:
 - a) ka kaluar një test tuberkuline *intra dermal* të kryer brenda 30 ditëve para lëvizjes dhe është e shoqëruar me certifikatë për këtë qëllim nga veterineri zyrtar;
 - b) nuk ka qenë në kontakt me kafshë nga tufa me status shëndetësor më të ulët gjatë lëvizjes së saj.
3. Lëvizjet e kafshëve midis tufave të tipit T3, kryhen duke pasur parasysh kërkesat e urdhrit të ministrit nr. 505, datë 7.12.2016 “Mbi problemet shëndetësore që prekin tregtinë e gjedhit dhe derrave”.

Neni 20

Masat zyrtare të kontrollit në fermat me tuberkuloz

Shërbimi veterinar rajonal siguron që:

1. Masat e kontrollit zyrtar merren për të parandaluar një tufë në të cilën tuberkulozi është eliminuar nga një riinfektim nga burime të tjera infeksioni;
2. Të gjitha lëvizjet e gjedhëve për në dhe midis tufave të mbuluara nga një plan çrrënjësje janë objekt i mbikëqyrjes zyrtare;

3. Masat e kontrollit të lëvizjes referuar në pikën 2 mund të aplikohen për në dhe jashtë tufave të lira zyrtarisht nga tuberkulozi.

KAPITULLI IV

MASA SPECIFIKE NË LIDHJE ME LEUKOZËN ENZOTIKE TË GJEDHIT

Neni 21

Lajmërimi për praninë ose dyshimin e leukozës

1. Prania dhe dyshimi për praninë e leukozës enzotike të gjedhit dhe në veçanti tumoret e sistemit limfatik dhe organeve të tjera të gjedhëve të jenë detyruesisht të lajmërueshme te shërbimi veterinar rajonal nga pronari ose kujdestari i kafshës, teknikët veterinar, çdo mjek veteriner, drejtuesit e njësive të vetëqeverisjes, punonjësit e shërbimit pyjor dhe gjuetarët.

2. Çdo lloj trajtimi terapeutik dhe vaksinimi kundër leukozës enzotike të gjedhit është i ndaluar.

Neni 22

Masat e marra në rast të konfirmimit të sëmundjes së leukozës

Pavarësisht të gjitha masave të marra në rastin e dyshimit të leukozës enzotike të gjedhit, shërbimi veterinar rajonal, kur prania e leukozës është konfirmuar zyrtarisht në një tufë, siguron për parandalimin e përhapjes së sëmundjes dhe në veçanti që:

1. Çdo lëvizje e kafshëve nga tufa të ndalohet. Lëvizja lejohet, vetëm me autorizim nga veterineri zyrtar për qëllim therje menjëherë.

2. Gjedhët e prekur të izoloohen dhe nuk duhet të bien në kontakt me gjedhë që nuk janë të kësaj tufe.

3. Qumështi nga lopët e infektuara mund të përdoret vetëm për ushqim kafshësh, pas trajtimit të duhur me nxehtësi ose shpërndahet për përpunim pas një trajtimi të tillë.

4. Të ushqyerit e kafshëve me qumësht, i cili nuk i është nënshtruar trajtimit me nxehtësi mund të autorizohet për tufa ku të gjitha kafshët do të theren sipas përcaktimeve të nenit 24, pika 1 të kësaj rregullore.

5. Karkasat, gjysmëkarkasat, çerekët e karkasave, pjesë dhe të brendshmet nga kafshët e infektuara që destinohen për përdorim si ushqim për kafshë të trajtohen në mënyrë të tillë që të eliminohet kontaminimi.

6. në stabilimente të tillë si impiantet e shkatërrimit të karkasave, që atje të mos ketë rrezik të përhapjes së leukozës nga materialet e prodhuara gjatë këtij procesi, në përputhje me rregullat sanitaro-veterinare.

7. Fermerët të lajmërojnë veterinerin zyrtar për ngordhjet ose therjet emergjente të çdo gjedhi nga ferma e tyre.

Neni 23

Eliminimi i kafshëve pozitive me leukozë

Shërbimi veterinar rajonal, sipas planit të monitorimit me qëllim çrrënjësjes së leukozës, siguron që atje ku:

1. Plani parashikon therjen e të gjithë gjedhëve që i përkasin tufës në të cilën leukoza është konfirmuar zyrtarisht, këto gjedhë të theren brenda një periudhe, të caktuar nga shërbimi veterinar rajonal;

2. Plani parashikon për therje vetëm ato gjedhë në të cilat leukoza është konfirmuar zyrtarisht dhe therja të bëhet brenda një periudhe prej 30 ditësh pas njoftimit zyrtar të pronarit ose kujdestarit, për rezultatin e ekzaminimeve.

Neni 24

Kufizimi i lëvizjes së kafshëve të tufës me leukoze

Shërbimi veterinar rajonal, në rastin e therjes sipas nenit 23, pika 2, të kësaj rregullore, siguron që:

1. Asnjë gjedh të mos largohet nga tufa përkatëse, përveçse me autorizim nga veterineri zyrtar për qëllim therje menjëherë;
2. Testet për lekozën janë kryer në tufën përkatëse për të konfirmuar që sëmundja është eliminuar;
3. Përdoren për të ripopulluar tufën vetëm gjedhë nga tufat e konsideruara nga shërbimi veterinar rajonal të pa infektuara nga leukoza.

Neni 25

Ripopullimi, dezinfektimi i ambienteve të kafshëve dhe i mjeteve të transportit

Shërbimi veterinar rajonal siguron që:

1. Pas therjes së kafshëve sipas nenit 23 të kësaj rregullore dhe para ripopullimit, stallat dhe të tjera strehime të tufës, të gjithë kontejnerët, pajisjet dhe artikuj të tjerë të përdorur për kafshët, të jenë pastruar dhe dezinfektuar nën mbikëqyrjen zyrtare në përputhje me instruksionet e dhëna nga veterineri zyrtar;
2. Të gjitha mjetet e transportit, kontejnerët dhe pajisjet të jenë pastruar e dezinfektuar pas transportit të kafshëve nga tufa e infektuar, apo materialeve nga të tilla kafshë, ose materiale ose lëndë të cilat kanë qenë në kontakt me kafshë të tilla. Ambientet e ngarkimit për të tilla kafshë të jenë pastruar e dezinfektuar pas përdorimit;
3. Dezinfektantët që do të përdoren dhe koncentrimi i tyre janë të autorizuar zyrtarisht nga Autoriteti Kompetent.

Neni 26

Kufizimi i lëvizjes së kafshëve

Shërbimi veterinar rajonal siguron që gjedhët nga një tufë e klasifikuar si jo e dyshuar, mos të bien në kontakt me gjedhë nga tufa të klasifikuara si të dyshuara.

KREU V

RAPORTI PËRFUNDIMTAR

Neni 27

Raporti përfundimtar

Shërbimi veterinar rajonal i dërgon Autoritetit Kompetent një raport mbi zbatimin e programeve të kontrollit të sëmundjeve të parashikuara në këtë rregullore brenda 3 javësh pas përfundimit.